

Үш аһалышқы (тоъфа үлегер)

Шаанда шағ шаанда бірээ шөлдэ үш аһалышқы черлеп чыътқан. Ол аһалышқылар һой маллығ болған. Өшкү маллығ черлеп чыътқаннар. Улуғ аһасы Нюмурһа-Баъш болған. Оъртаа аһасы Сиген-Чода болған. Эң биче дуңмасы һыл-Боос болған.

Бірәә тура ол һыл-Боос эът паштап олырадыры. Өөрү гөрвөөндә, пыъшқан эът чивідэйн дәәш, улуғ эът баътырывыдэйн дәәндә, боъқсу үстү берген.

Ыньчаарда көрүп қаавытқан Сиген-Чода:

– О-о-о! Қандый дэп қарыв өлү верді ләән бо?! Қандый баъққа оорлап чип олырар киши ләән бо?! – дәәш, қолу бле будун қаъһарда, буду төдү боътарээ берді. Олуқ ол оърттаа аһасы өлү берді.

Эң улуғ аһасы олырғанда, көрүп:

– Қандығ дэп өлүвіттіңер лэ! Қаньчаалы бердіңер?! – дәәш, баъһин дырбаанда, кеъсик-кеъсик эргәәңэ чеътірі. Мәәсіңэ кіре бергеннэр эргектэр. Пыъса чуғлуп барып түъшкен, өлү берді.

Ыньчааңаш, ол үш аһалышқы өлү берген дэр чүме. Ыньчаарда һойлар нямдыы аң болуп алғаш тайлыған. Өшкүлер шаары-қуду талыйған, – дічир улус. Тэъһе болуп алғаш талыйған. Унун бээрі тэъһе бар и аң өшкү, һой бар дэр чүме болчық. Нямдыы маллары һой болып, өшкү болып, шөл чердэ аърта берген, – дічир улус. Ыньчап қырған улус үлергерлеп олырар чүме болыр.